

શ્રી.

શ્રી શીવરાજ સંગીત નાટક મંડળી. સંગીત સિદ્ધ સંસાર.

નાટકના ગાયનો તથા ટુંક સાર

પ્રયોજક.

લેખક:-મણીલાલ ત્રીભોવન ત્રીવેદી.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર.

ગોવિંદરાવ સદાશીવ ટેબે.

માલિક

શીવરાજ સંગીત મંડળી.

જ્યોત્ષ્ઠી થીએટર-સુરત.

હિન્દીનું ટ્રાન્સલેશન કરનાર.

નરહરશવ ભગવાનલાલ મહેતા.

મુલ્ય રૂા ૦-૦-૦

શા. ખુબચંદ અમીચંદના ધી સુરત જૈન એન્ડન પ્રિન્ટીંગ પ્રેસ (આંચ)

કે. કલ્યાણીક બનર સુરતમાં પ્રબુસંકર નરભેરામ બ્યારે કાપ્યું.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી ગ્રંથોના સંગ્રહ

૮૫૮૫

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય.

[ગુજરાતી કૉપીરાશિદ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૮૫૮૮ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ ૨૧૦૧૮૮ સિદ્ધાંતકાર

વિષય ૨૪૨૨૨૨૪

સિદ્ધ સંસાર નાટકનાં પાત્રો

પુરૂષ પાત્ર.

મન્દિષંદ્રનાથ—નાથ પંથના અધિષ્ઠાતા ગુરૂ

ગોરખનાથ—મન્દિષંદ્રનાથનો મુખ્ય શિષ્ય

શંખનાદ—યોગ બ્રહ્મ શિષ્ય

કીશોર—મન્દિષંદ્રનાથનો પુત્ર

મોહજીત—કામરૂદેશની સરહદમાં રહેતો રાજા

બાદ સીપાઈઓ; સેનાપતિ, હવાલદાર, શંખનાદના
છોકરાઓ, પ્રધાન, વૃદ્ધ, તેને નાદાન છોકરો, ઈયાદી

સ્ત્રી પાત્રો.

મનોરમા—કામરૂદેશની રાણી

લલીતાબાન—વેશ્યા

મુચીલા—મનોરમાની મુખ્યદાસી

ચંદ્રીકા—શંખનાદની પત્ની.

બાદ દાસ દાસી કંચનીયો ઇત્યાદી ઇત્યાદી.

શ્રી હરિ ઠં

સિદ્ધ-સંસાર

નાટકનો ટુંક સાર.

પ્રથમ પ્રારંભ અને વસ્તુસુચને થયા બાદ આપણા
નાટકની શરૂઆત થાય છે.

અંક પહેલો.

મંગળા ચરણ.

પ્રવેશ ૧ લો—સ્થળ જંગલ પહાડી ગુફા. નાથ પંથનો
અધિષ્ઠાતા મન્નિષંદ્રનાથના મુખ્ય શિષ્ય મહાન યોગી ગો-
રખનાથ અને બીજા ત્રણ ચાર શીષ્યો સાથે સમાધીમંત્ર
થએલા દશ્ય થાય છે. તે અરસામાં એક શંખનાદ નામના
યોગ બ્રહ્મ શીષ્યની કુચાલથી સમાધીમાં ખલેલ, બાદ
લગ્નીતાજન નામની વેશ્યા શંખનાદને ખેળતી ખેળતી
ત્યાં આવે છે. એટલામાં શંખનાદનું પણ ત્યાં આવવું.
બન્નેનો આપસઆપસમાં બૂધ્ધો બાદ ગોરખનાથન સમા-

ધીમાં જાગ થવાથી જાનને આશ્રમથી દુર કરવા બાદ પોતાના યોગ માયાથી પ્રગટ થએલા મન્દિષંદ્રનાથને માયાનો પ્રભાવ તથા સિદ્ધ યોગી સંસાર લોગી થવાથી કઈ સ્થિતિને પાત્ર થાય છે એ પ્રશ્ન ગોરખે પોતાના ગુરૂને કરવો. મન્દિષંદ્રનાથે એ પ્રશ્નનો જવાબ થોડી ઘણી મુદત પછી આપીશ એમ કહી અદ્રશ્ય થવું. બાદ હરેકતું ગુરૂને નમન કરી પીઠાય થવું.

પ્રવેશ ૨ જો—સ્થળ લલીતાજનન વેશ્યાનું ઘર. લલીતા ઉપર આશક થએલા એક શરાબી વૃદ્ધનું આવવું બાદ તેના પુત્રનું પણ ત્યાં આવવું. બાદ તેના પુત્રની સ્ત્રીનું પણ આવવું ત્યાર બાદ કેટલીક મુદત પછી શંખનાદનું પણ ત્યાં આવવું. એ અરસામાં મન્દિષંદ્રનાથે ત્યાં ભીક્ષા અર્થે ત્યાં આવી હરેકતું પોગળ ખુલ્લું કરવું અને હરેકને સન્માર્ગનો ઉપદેશ કરી ગેરખનાથે કરેલા પ્રશ્નનો ઉત્તર આપવા માટે શંખનાદને લઈ માયા સ્વરૂપથી કામરૂદેશમાં જવું.

પ્રવેશ ૩ જો—મનોરમાનો હરખાર આખા જગતના પુરૂષો અપણા દાસ છે એમ સમજનારી અભીમાની અને ઉદ્ધત સ્વભાવની કામરૂદેશની રાણી મનોરમા એક રાજકુમારને પોતાની સાથે પરણવા અને પોતાનું દાસ્યત્વ કબુલ કરવા સમજાવવો. રાજકુમારનો ઈન્કાર બાદ તેને મારી નાંખવા માટે હુકમ આપવો. એ અરસામાં એક દાસીએ

આવી ખબર આપવી કે આપણી હૃદમાં બે યોગી (મન્દિષ્દ્ર-
નાથ તથા શંખનાથ) આવ્યા છે આ ખબર સાંભળતાંજ
બન્નેને કેદ કરવાનો હુકમ આપી પોને જવું.

પ્રવેશ ૪ થી—સ્થળ રસો. શંખનાથ કેદખાનાની
દીવાલ તોડી ભાગી નીકળ્યો છે એટલામાં કીસમતની કમ-
નસીબીએ ત્યાં કેદખાનાને પહેરે ભરવાવાળી સ્ત્રીઓ તેને
પકડી પાછો કેદખાનામાં લઇ જાય છે બાદ એક દાસીએ
મનોરમાને ખબર આપવી કે મન્દિષ્દ્રનાથને મારવાના
અનેક ઉપાયો કર્યા પરંતુ તે મહાત્મા મરતા નથી. અને
સમાધીમાંથી મુક્ત પણ થતા નથી. આ પ્રમાણે સાંભળવાથી
મનોરમાને બહુજ ક્રોધ થાય છે અને તેથી તે પોતે
મન્દિષ્દ્રનાથને મારવા માટે જેદખાનામાં જાય છે.

પ્રવેશ ૫ થી—સ્થળ જેલખાનું. મહાત્મા મન્દિષ્દ્રનાથના
ગળામાં એંપ્રી મણી લોહાની બેડી નાંખેલી હોવા છતાં પણ
તેને પુખ્તહાર સમજી પોતે પોતાની સમાધીમંત્ર થએલા
દેખાય છે બાદ મનોરમાએ આવી તેમને ધકકે મારવો
અહીં યોગીના શરીરને સ્ત્રીના સ્પર્શ થવાથી અને પોતાની
સમાધીનો ભંગ થવાથી બહુજ ગુસ્સે થાય છે અને પોતાના
યોગના પ્રભાવથી પોતાના ગળામાં નાંખેલી બેડી તોડી પોતાની
સાથે દુઃખી થએલા અને બંધાયેલા શંખનાથને મુક્ત કરે
છે. આ સર્વ અમત્કાર બેઈ મનોના અજબ થાય છે.

અને તેમના તેજ અને સામર્થ્યને વશ થઈ પોતાનો અંગીકાર કરવા યાચના કરે છે. બાદ જોરખનાથે કરેલા પ્રશ્નને જવાબ આપવા માટે મન્નિષ્ઠ્રનાથ તેની કરેલી યાચના માટે અભયવરઆપે છે. પોતાની મનકામના સિદ્ધ થએલી હોવાથી રાજ્યમાં સઘળે આનંદ વર્તી રહ્યો છે. એટલામાં એક દાસી આવી ખબર આપે છે કે આપણી સરહદમાં રહેલા રાજા મોહુલતે આપણા દેશપર ઘેરા બાંધ્યો છે. આ ખબર સાંભળતાંજ મનોરમા પોતાના સુખચેતને ત્યાગી લડાઈમાં જવા માટે તૈયાર થાય છે. પરંતુ મન્નિષ્ઠ્રનાથ તેને તેમ કરતાં અટકાવે છે. અને પોતાની યોગસિદ્ધિથી દુશ્મનના લશ્કરમાં એક ભંચકર વ્યાધી મુકે છે તેથી રાજા મોહુલત પડેલી વ્યાધીથી દુખી થઈ પોતે ચાલીને યોગી પાસે આવી પોતાની થએલી ભુલને માટે માફી માગે છે. અને ફરીથી આવી ભુલ નહીં કરવા અને આ દેશપર હુમલો નહીં લાવવા માટે મન્નિષ્ઠ્રનાથ તેને સોગન ખવરાવે છે બદ તેને તે વ્યાધીથી મુક્ત કરી તેમને જવાની આજ્ઞા કરે છે. ગયા બાદ મનોરમા અને આપણા મહંત મન્નિષ્ઠ્રનાથના લગ્ન.

અક બીજો

પ્રવેશ ૧ લો—સ્થળ—મોહજીતનો દરબાર. રાજા મોહ-
જીતના પોતાની ધએત્રી દુર્ગાપર વીચાર અને કેઈ પણ
રસ્તે મહાત્મા યોગી મચ્છિંદ્રનાથને પાયમાલ કરવાના
વીચાર. એટલામાં ગોરખનું આવવું. બાહ તેને પોતાના ગુરૂ
મચ્છિંદ્રનાથ તો કામરૂ દેશની રાણી મનોરમા સાથે લમ્
કર્યાં બહાર આપવી ગોરખને તેની વાતપર વિશ્વાસ ન
આવવાથી પોતે જ કામરૂદેશ જવા નીકળવું.

પ્રવેશ ૨ જો—સ્થળ—રસ્તો. યોગ બ્રહ્મ શંખનાદ પોને
પોતાની લાયક કન્યા મળવાથી ખુશી બતાવવી અને ગુરૂની
સાથે રહેવા છતાં પણ તેને ગોરખનાથનો બહુજ બય લાગે
છે એનું કારણ એજ જો ગોરખનાથ અહીં આવશે તો
પાછો મને તેમજ ગુરૂને યોગી બનાવશે એ વીચાર આવ-
વાથી પોતે સીપાઇને લેમજ દરવાજાને બોલાવી એને
બોલે આપવો કે કેઈ પણ યોગી જન અથવા ગોસ્થ કેઈ
બી આવે તો તેને મારી નાંખજો. એવો હુકમ દરમાવા
શંખનાદનું જવું. બાહ મહાનયોગી ગોરખનાથનું આવવું.
શંખનાદના હુકમ પ્રમાણે તેમના ઉપર તલ્વાર ઉગમવી.
બાહમાં ગોરખે આવતી આફતને પોતાના યોગ બળથી
અટકાવવી અને ત્યાંને ત્યાંજ દુર જાને સ્થગીત કરવો અને

ગુરૂની આજ્ઞાનો ભંગ ન થાય તેટલા માટે ગવૈયાના સ્વરૂ-
પથી શહેરમાં દાખલ થવા વીચાર. એ અરસામાં મન્નિષ્ટ્ર-
નાથનો પુત્ર કીશોર અને શંખનાદ પોતાના ત્રણ છોકરાને
લઈને આવે છે એ દરેકને જોઈ ગોરખનાથને ખાત્રી થાય
છે કે મારા ગુરૂ મન્નિષ્ટ્રનાથ મનોરમાના મોહપાશમાં
ફસાયા છે. ગુરૂને માયા જાળજથી છોડાવવાનો પોતાના મન
સાથે નિશ્ચય કરવો અને શંખનાદને પોતાનું ખરૂં રૂપ ન
ખતાવતાં પોતે ગવૈયા છે એમ પ્રસિદ્ધ થઈ દરબારમાં જવું.

પ્રવેશ ૩ જો—સ્થળ—મનોરમાનો મહેલ. સિદ્ધ મ.
ન્નિષ્ટ્રનાથ મનોરમા સાથે બેઠેલા દ્રશ્ય થાય છે. એટલામાં
ગોરખનાથે ગવૈયાના રૂપમાં આવવું. મન્નિષ્ટ્રનાથે ગોરખને
ઓળખવો છતાં પણ ન ઓળખવાનો ટોંગ કરી રહ્યા છે.
બાદ ગોરખનાથ એક ઉત્તમ અર્ધવાળી કવીતા સંભળાવે
છે. અને મન્નિષ્ટ્રનાથને પોતાના સત્ય સ્વરૂપની ઓળખાણ
કરાવે છે. બાદ મન્નિષ્ટ્રનાથે બાણી જોઈ વસંત રત્ન પુરી
થવા બાદ ચાલીશું એવું બાનું ખતાવવું. ગોરખનાથનું
જવા માટે ઉદ્યક્ત થવું. એટલામાં શંખનાદે આવી અહીં
રહેવા માટે સલાહ આપવી બાદ ગોરખનાથે ગુસ્સે
થવાથી તેને શ્રાપ આપવો કે આજથી તારૂં શરીર લોકની
દષ્ટીમાં સી રૂપે દેખાશે એવો શ્રાપ આપી વીદાય થવું.

અવેશ ૪ થો—સ્થળ—શંખનાદનું મકાન. મહાન યોગી
 ગોરખનાથના આપથી શંખનાદનું સ્ત્રી સ્વરૂપ હોવાથી
 લોકો તેની પાછળ લાગે છે. એવી સ્થિતિમાં ગભરાતો
 ગભરાતો ઘર આગળ આવે છે. તો ત્યાં પશુ એની પત્ની
 અંદ્રીકા એને સ્ત્રી કહીને બોલાવે છે. તેથી એના બહુજ
 ગુસ્સો બાધ છે પશુ શું કરે. બાદ એના છોકરાઓ પશુ એને
 સ્ત્રી બાણી એનાથી દીવલગી કરે છે. બાદ સીપાઈને બોલા-
 વવા પોતાના છોકરાને મોકલે છે. સીપાઈનું આવવું. અને
 એ પશુ શંખનાદ ઉપર મોહીત થાય છે અને તેની પાસે
 પ્યારની માગણી કરે છે. પછી શંખનાદે ગોરખનાથને
 ફજેત કરવા માટે સીપાઈને હું તો યોગી ગોરખ-
 નાથની સ્ત્રી છું એમ જણાવવું ગોરખનાથનું નામ
 સાંભળી સીપાઈનું ભાગવું કારણકે એક અમત્કાર ગોરખને
 પોતે જાણે છે, બાદ ગોરખનાથને ફજેત કરવાના મક્કમ
 વીચાર પર આવવું અને જે પુછે તેને ગોરખની સ્ત્રી છું
 એમ કહેવું એટલે એ ફજેત થવાથી આપણો આપ ટળી
 જશે એ વીચાર કરી પોતે જવું.

અવેશ ૫ મો—સ્થળ—મહેલ સીન. મન્નિષંદ્રનાથ તથા
 મનોરમા તથા કીશોર અને બીજી સાહેલીઓ વસંત રૂતુ
 હોવાથી રંગમાં રમી રહ્યા છે એ અરસામાં ગોરખનાથનું
 ત્યાં આવવું અને વસંત રૂતુ પુરી થએલી હોવાથી પોતાના

ગુરુને આલવા માટે કહેવું. બાદ મન્ત્રિછંદ્રનાથે હા પાડવી અને ક્રીશોરને સાફ કરી લાવવા માટે આજ્ઞા આપવી. ગોરખે ક્રીશોરને ગુરુની આજ્ઞા પ્રમાણે લઈ જઈ પથ્થર પર પછાડી એના પ્રેતને ઘોઈ લાવે છે. આ ખેદ કારક વીષય પર દરેકને અફસોસ થવો. મન્ત્રિછંદ્રનાથે ગોરખને ધમકાવવો. બાદ ગોરખે ક્ષમા માગવી અને પોતાના યોગ બલથી સજીવન કરવા માટે ગુરુને પ્રાર્થના કરવી. બાદ મન્ત્રિછંદ્રનાથ મંત્ર લખી સજીવન કરવા જાય છે પણ નહીં થવાથી ગોરખ પોતાના ગુરુના નામનો મંત્ર લખવાથી ક્રીશોરનું સજીવન થવું અને દરેકને આનંદ આનંદ થવો.

રૂપ.

અંક ૩ જો

પ્રવેશ ૧ જો—સ્થળ-શમશાન. શમશાનમાં સમાધી-સ્થ ગોરખનાથને લોભાવવા માટે મનોરમાએ મોકલેલી સખીયો પોતાની મહેનત વ્યર્થ જવાથી નીરાશ થઈ જાય છે.

પ્રવેશ ૨ જો—સ્થળ-મહેત્ર. યોગસિદ્ધિથી સતીત્વનો પ્રભાવ વધારે છે એમ સમજી મનોરમા પાસેથી પોતાના ગુરુ મન્ત્રિછંદ્રનાથની લીક્ષા માગવી બદ મહા સાધવી મનોરમા તથા ક્રીશોરે જગતના કંઈકાણુ માટે બહુ ઉદાર અંત-કરણથી મન્ત્રિછંદ્રનાથને પોતાના ખરા સ્વરૂપમાં જવા માટે કહેવું.

પ્રવેશ ૩ જો —રથજ-જંગલ. મહાત્મા મચ્છિંદ્રનાથ તથા ગોરખના જવા બાદ મિલનની રાત્રી મોહજીત કૃત્રીથી કામરૂં દેશ પર હુમલો કરે છે અને મનોરમાને રાજ્યની બહાર કાઢી એક પહાડની નજીક ઘેરી લે છે બાદ કોઈ પણ યોગી જો આબાજી આવે તો તેને કેદ કરવાનો હુકમ કરવો. આ પ્રમાણે તો રાજાનો હુકમ થવાથી સીપાઈઓ આપસ આપસમાં વાત કરતા આવે છે. એટલામાં ગોરખનાથની નજર ચુકાવી લાગી નીકળેલા શંખનાદનું આવવું અને કેદ કરી સીપાઈઓએ લઈ જવો અને બીજી બાજુથી મચ્છિંદ્રનાથ અને ગોરખનાથનું આવવું. મચ્છિંદ્રનાથે ગોરખને વારંવાર સંભાળથી રહેવા માટે કહેવું અને પોતે સ્નાન સંધ્યા કરવા માટે જવું અને ગોરખને ઝોળી સોંપી સંભાળથી રહેવા માટે કહેવું બાદ ગુરૂનું જવું ગુરૂના ગયા બાદ ગોરખને બંદેશ આવવાથી ગુરૂની ઝોળી જોવી તો તેમાંથી મનોરમાએ આપેલી સોનાની ઇંટ જોઈ ગોરખનાથે તેને કુવામાં નાંખી દેવી એટલામાં સંધ્યા સ્નાનથી નીવૃત્ત થઈ મહાત્મા મચ્છિંદ્રનાથનું આવવું અને પોતાની ઝોળીમાં ઇંટ ન જોવાથી ગોરખને પુછવું બાદ ગોરખે પોતાના મેજ બળથી બધા પહાડ સોનાના કરી બતાવવા પછી ગોરખનાથે સંધ્યા સ્નાન માટે જવું અને મચ્છિંદ્રનાથનું એકાએક ગુપ્ત થઈ જવું. ગોરખ આવીને જુએ છે તો આશ્ચર્ય બાદી

જ્ઞેષ આશ્ચર્ય થાય છે. ત્યાં ત્રણ ચાર શીષ્યોનું આવવું બાદ
ગોરખે તેમને ગુરૂની પૃચ્છા કરવી અને શિષ્યોએ ખબર
આપવી કે ગુરૂ તો બાર વર્ષથી સમાધી મુક્ત થયા નથી
એટલામાં ગુરૂ મન્દિરનાથનું આવવું અને સિદ્ધ યોગી
સંસારના ભોગી થવાથી કંઈ સ્થિતીને પાત્ર થાય છે એનો
યોગ માયાથી જવાબ આપ્યો એવું જ્ઞાન થયું.

પ્રવેશ ૪ થો—સ્થળ—જંગલ. મનોરમાને એક ઝાડ
સાથે બાંધી મોહજીત તેની પાસે પ્યારની માગણી કરે છે.
મનોરમા તેનો ઇન્કાર કરે છે. બાદ મોહજીતે સેનાપતીને
હુકમ કરવો કે ક્રીશોરને કાપી નાંખો એટલામાં ક્રીશોરે
પોતાના પિતા મન્દિરનાથ અને ગોરખને માફ કરવા બાદ
બન્નેનું પ્રગટ થયું. બાદ મનોરમાને બંધન મુક્ત કરે છે.
બાદ સર્વને માફ કરી ક્રીશોરને તાજ પહેરાવે છે.

આનંદ

આનંદ

આનંદ

૩૫.

॥ श्री ॥

सिद्ध संसार नाटकना गायनो.

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

अंक पहिलो

प्रारंभ प्रार्थना.

सुत्रधार-नटी

अभयवर अचल पद सांभलुन अजरमर,
गौरीके कांत कैलासवासी.....टेक.
नमन सुभकरन दुःखहरन हर त्रिनयन,
सिद्धनर अंगधर सुभराशी, सरजटा लालपे' अंद्रकी
अमक है, योगी अंतुष्ट हां दिव्य भूति देव.

नटी

(१)

अति मोह प्रताप प्रभाव सही,
घटना अकल जलीहारी लछ.....टेक.
धरी अक्षकला अकलि वही, जनकी मती वहांपर
हार लछ, सुरंग कुरंग न कोछ वही, नही शोक
ललितका लाव वही, पुनित सुनीत न दस्य वही,
अकलीत कृति मह मोह लछ.

તાબાન (૨)

કહત કાહે અધમ મોહે ધમાકાયેજા.....ટેક.

સકત બાની કયોં દિવાની દિશરમ છોડકે સુનાતી,
નટ ખટ હટ જા.

બાલા (૩)

નટ ખટ પાપી કૈસે તૂં હૈ નારી વિકારી.....ટેક.

અમૃતકો કયસે પહચાને જહેર ભાગી હાંવસી તૂંનારી,
કયા જ્ઞાન જાને મૂઢા વિચારી.

ગોરખનાથ (૪)

કુમતી કયસી એસીબાઈ સદા સિદ્ધ, સત્ સંગ થા,
દુનીયા તજકે દુનીયા ચાહત.....ટેક.

અધમ ધામકો સુર મંદીર જાના, સત્યમાર્ગકો ના પહચાના,
સન્મતી ત્યજીમયા, દુરાશહી.

મચ્છિંદ્રનાથ (૫)

મોહન બંધન કબહુન તુટત,
બાંધા દયા ધન ના કોઈ છુટત...ટેક.

સખકો ભુલાવત જ્ઞાન ચુરાકે,
સુમતી વીદારક તપ બલ લૂટત.

મચ્છિંદ્રનાથ (૬)

મેરો નીરંજન ભવ ભય હારી....ટેક.

વીપદ વીદારક જનમન રંજન,
શાંત સુધારક જનસુખકારી.

લલિતાબન

(૭)

એ બંદર સુરત મોહીની સુરત એ દીલમે' હૈ આન.
 સંઘતસે દીલદાર દીવાને હમરી-બી ભઈ હૈ જહાંમે' હસી.
 લગામ નહીં કુછ લાન નહીં અવસાન નહીં કુછ જ્ઞાન ન
 એ આશક ખચર હો ધનચક્રર તું ઇસ્મે' ફસા ઓર મૈ' ઇસ્મે' ફસા
 મન્દિરનાથ (૮)

વચન કટુ કહકે કટાક્ષ કરત કાહે,
 હમે' વીષમય શઠનર સમજત નારી,
 અબ કરૂં શરન વહી રમણીગણુ સકલ....ટેક
 મહાંધ નારી અજીત અગર હોગી,
 બનેગી હટ તજી સરલ નકમ નિરાબીમાની,
 સમજના વહી ત્રિયા.

શુશીલા

(૯)

દેખકે દીદાર ઉસકા દિલ દિવાના હોગયા,
 તેજસે ભરપુર હૈ વો રવી ઇસ્સે જલ રહા.
 બંધ આંખે હૈ રખીપર ચમકે ઉસ્મે છારહી,
 જબ ખુલેગી ત્રો તબી કયા કયા જુલુમ હોગા યહાં.
 તીરજૈસે હૈ ભવે', દિલ ચાકે ઇસ્સે હોગયા,
 શાંતસુરત દેખતે હી દિલ નીશાના હોગયા.

મનોરમા (૧૦)

કાલ જાલ પ્રતી બધ ઘેડી, ખરસત ગરજત કહેર જેહર,
માનતી ન ખાતે તેરી, ટેક. કમતર સખ નર જલીલ
કમીન, નરતન સખ હૈં હમરે ખૈરી.

નોરમા (૧૧)

દેહ મેરા આજ તુમરે દર્શસે પાવન હુઆ,
અખ શરનમેં લો પ્રમુ વર્નઃ જીગર જલ જાયગા...ટેક.
સક્ત રંજો ગમસે જલતા આજ યે કુલતન બદન,
હૈ તુકામે જાજ મેરા પલકમે હુખ જાયગા.

મનોરમા (૧૨)

મૈ તો જાઉં ચરનપેં બલીહાર, તુમારે,
મેરે તનમન કે હો કાંત સહારે...ટેક.
નીશદિત પ્રીતમ શરન રહુંગી,
અરપન ચરનમેં મેરા જીગર.

સાહેલીયાં (૧૩)

આનંદ ખરસાવત અમીજર શશીકા પ્રકાશ,
કીરનોંકી પરમ વીમલ જ્યોતી અતી સોહે...ટેક.
મનહર હૈ મુર્તી શાંત અવર હીસત રમાકાંત,
દેખ દેખ અતી આનંદે મન મોહે.
પ્રીર પ્રીર હર ખાતે હૈં હંપત શુન ગાતે હૈં,
તાજ રહો યે અખંડ આશા હમરી હૈં.

અંક ૨ જો.

ગોરખનાથ

(૧૪)

ઈશ્વરા વીરમય મય ભયા, સદ્ગુણ કયા વિષયમે' રમત....ટેક.
અનુપમ તપબલ કુસંગમે ખેયા, સદમતી પલટી,
અચલ મન ચત્રીત.

કીશોર

(૧૫)

માનવ સભી હૈ ભાઈ સખહી સમાન ઠેહરા,
શાસ્ત્રે રહી સુનાઈ, સખહી સમાન ઠેહરા...ટેક.
સખ એક તાતવાલે, એકહી પ્રભુકે પાલે,
વો તાત કહ રહા હૈ, સખહી સમાન ઠેહરા.
સમન દુપ છાયા, સમાન રંઠ રાયા,
કૃતી ચે હોયે હીખાઈ, સખહી સમાન ઠેહરા.

સંખનાદ

(૧૬)

હમસે સખહી કમી સખહી ગુની અખીલ જગતમે',
સખ ગુની અખીલ જગતમે.....ટેક.
સખહી રાગ સખહી તાલ, ખટક મીંડ મુમકસે,
ખરજ, ટીપ, ભૂપ, દેસ, યમન, લૈરવ,
ધા તીરકાંટ, ધુમ તીરકીટ, રેસા નીવપધ,
હામ તનનન ધા, ધા, ધા.

ગોરખનાથ

(૧૭)

સીદ્ધ સરતાજ નર વિષય લોગી ભયા...ટેક.
કૌન પાપે ગઈ સદ્ગુરુ સન્મતી,

યોગકા અંદ્ર નીરોજ કયૈં હો ગયા,
હંસસમ પ્રકૃતી વિષમ કેસી ભઈ,
પુન્ય યોગેન્દ્ર સુજ્ઞાન કે ખો દીયા.

ગોરખનાથ (૧૯)

ડંકે હૈ ત્રીભુવન નાથ નામકે તેરે,
આયે હૈ આજ મહારાજ તેરે હમ ડરે....ટેક.
યે માનસ સરકા હંસ કૃત યે તેરે,
કયું મણીધર જૈઠા આજ યહાં અંધરે.
જો સીદ્ધ ઔરકા તાપ સદાહી નીવારે,
વો જલતા હૈ કયું આજ નિષય અંગારે.
મદ મોહ કૈજને સીદ્ધી દુર્ગંઠો ઘેરા,
અય મદ દેખ ગફીલ હાલ યે.તેરા.

મનોરમા (૧૯)

પ્યારે રસીયા બીહારી સુનીયે બીનની હમારી,
તુમરે દર્શબીન હમારે જીવન હૈ દુઃખકરી...ટેક.
જસી મજલીયા જલબીન તડકત કુદશા હોગી હમારી,
તુમ પર પ્રીતમ પ્રાન હમારે બાર બાર બલીહારી.

લડકા (૨૦)

મૈબુદ ખડા હું મેં ઇસ દુરકા દીવાના,
બુલ બુલ યે મુજે દેદે ના ઓર હૈ સુનાના...ટેક.
મનોરમાસે જ્યહ હૈયે હુસ્નનાં હમાલા,
મેં દુસરા મજન્દર પુરા ભયા દીવાના.

અંગુર હૈ યે મીઠા લંગુર કો દીખાયા,
હરગીજ ન મેં છોડુંગા મુશ્કીલસે હાત આયા.

સહેલીઓ (૨૧)

હોરી ખેલોજી ખેલી સહેલી અલખેલી,
અહા રંગત હૈ કયા સખેરી અલખેલી...ટેક.
પીચકારી ગુલાબી રંગેલી ઉડાવો,
રસીયાકો રંગ લીજાવો, રંગ ઉમંગ રહા હૈ છાઈ,
રંગ રહા હૈ રેલા

મન્દિછંદ્રનાથ (૨૨)

સતી ચીતવન કરત મન,
નીરમલ નીસદ્દીન જલહલ ચમકત શીલકો હીનેશ...ટેક.
જનકી પ્રભાસે જગત સુશોભીત અનુપમ સુખદાઈ રમણી સુખદ
મનોરમા (૨૩)

જીયા તરસત મેરો ફરકત હૈ હાહા, આંખીયાં,
એસી મુરતીયાં દેખત જીયા ઘખરાવે,
અતીહી લયાનક, અરસીક સખ ખાતે...ટેક.
મધુર કુસમ કલીયા એસે કરમે હીની,
સ સાર સુખ ન દેખા, કયા અનુલવ ઉતકો,
સુત સુખકા.

મનોરમા (૨૪)

મેરો પ્યારારે હમસે રૂઠ ગયો હાં કેસે,
હમસે રૂઠ ગયો હાં કેસે.....ટેક.
સુત બીન દેહ જલે, જીવરા તરસે.

અંક ૩ જો.

૧

(૨૫)

અઘટીત ઘટના જગત્તાંકી પુનીત પરમ નર કી
એસી મતિ, અચલ ટેક પલટા.....ટેક.
ધર્મ કર્મ ધારી મુની રાયા નાર કીચમે કયોં,
લપટાયા પુન્ય વીર નર હાં.

સુશીલા

(૨૬)

કોઈ કહે દે કોયલીયા કેા ગાયા કરે,
ગાયા કરે ન તલસાયા કરે.....ટેક.
સમીર ગંધ મેહકે કુસુમ કુંજ બેહકે,
રમ્ય સ્થાનવાસી દિખાતી કયોં ઉઠાસી,
ખુબ હોકર રસીલે બચનકો મુના.

સુશીલા

(૨૭)

દે ગયો હા મુપનેમે'વો દરશન.....ટેક.
કહું ક્યસે મે' શરમ સતાવત,
મુખ સારી વો લે ગયો; હાં મતવાલો વો સાજન.

મરિછંદ્રનાથ

(૨૮)

મુખદ સકલ સંપ્રદાય હૈ માનો,
મુપ્રીતી મુનીતી સબ સિખાવે.....ટેક.
બકતી પ્રીતી સખહી દીખાવત,
બવ બલ તારક.

મનોરમા

(૨૯)

પતી વીહીતા બીચારી નારી બીરહે જલે,
 દુખીચારી અલાગી નારી બીરહે જલે....ટેક.
 કાંત હૃદય કઠીન કરકે ડકકયો ચલે,
 નાથ બીનતી મોરી સુનકે સાથ લે ચલે.

ગોરખ

(૩૦)

પ્રહ્લાંડમે જ્યોતી પ્રકાશે, સખ શ્રેષ્ઠ સતીયન તોરી સદા...ટેક
 ડંકે બજત હૈ સ્વર્ગોર્મિં તેરે, પ્રભુ પૂજ્ય ભગવતી, તુમહી.
 રમા પુન્યશાળી સતી ધન્ય દેવી, અવતાર જગવંધ, સાધ્વીતેરા
 મરિછંદ્રનાથ (૩૧)

અમીત પ્રતાપ કરામત વીલુ તેરા અજળ કાજ...ટેક.

જગત પાલ અજળ રચના કલે અકલ કોન તેરા કારખાર.

મરિછંદ્રનાથ

(૩૨)

જગપતી પરીચીત નહીં હૈ છનસે,
 માયા પ્રભુકી કોઈ ન જાને વહી રમ્ય રહસ્યા...ટેક.
 પુનીત પરમ જન બહુતહી સોચત,
 મગર પાર નહીં પાવે, અતીશય રૂચીકર પ્રથમહી,
 લાગત વીષસમ ભાવ બતાવે.

ભારત વાક્ય

આનંદ,

આનંદ,

આનંદ,

શાંતી,

શાંતી,

શાંતી,

હીંદી ઉપરથી ગુજરાતી ટ્રાન્સલેશન કરનાર નરહરરાવ ભગવતરાવ

શ્રીમન્મહારાજ શાહુછત્રપતિ સરકાર કરવીર

એમના ખાસ આશ્રય નીચે

શિવરાજ સંગીત મંડળી

કુંક સમયમાં

રંગભૂમીપર આપનારા ખેલો.

રા. રા. મણીશંકર ત્રીભાવન ત્રીવેદી કૃત

સંગીત હીંદી સંત સુવંન્વા.

રા. રા. યશવંત નારાયણ ટિપણીસ કૃત

સંગીત મરાઠી દિગ્વિજય.

રા. રા. ગોવીંદ સદાશિવ ટેંબે કૃત

સંગીત મરાઠી મત્સ્યભેદ.

હમારા ણીજા અતી લોકપ્રિય ખેળા.

“સંગીત સુદ્રશ્નહણુ” “ચિત્રવંચના” “કૃષ્ણકાંચન”

“પુણ્યપ્રભાવ” “રૂતિવિકાર” “શાકુન્તલ” ઇ.

માલીક—ગો. સ. ટેંબે.

